

Vraag nr. 83
van 26 november 1998
van de heer GILBERT VANLEENHOVE

BPA-procedure – Bijkomende documentatie

Soms worden door gemeentebesturen, na de definitieve aanvaarding van een BPA (bijzonder plan van aanleg) in de gemeenteraad, nog nieuwe, niet aan de gemeenteraad voorgelegde documenten toegevoegd aan het dossier dat ter goedkeuring aan de minister wordt voorgelegd.

Concreet gaat het dan bijvoorbeeld om fotomateriaal en gedetailleerde plannen, met de bedoeling de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (Arohm) toe te laten met volledige kennis van zaken aan de minister verslag uit te brengen over het betrokken BPA en de in de gemeenteraad verworpen bezwaarschriften.

Hierbij rijst evenwel de vraag of dat wel kan, zowel uit oogpunt van correcte gemeentelijke procedure, als uit oogpunt van correcte inschatting van het dossier door Arohm.

Bestaan er terzake procedurevoorschriften ? Hoe wordt de toepassing ervan gecontroleerd ?

Antwoord

Over het doorsturen van een BPA-dossier in het kader van het administratief toezicht bepaalt het decreet op de ruimtelijke ordening in het eerste lid van artikel 21 het volgende :

"Het plan wordt, samen met de besluiten van de gemeenteraad of de gemeenteraden, de processen-verbaal van onderzoek, de bezwaren en opmerkingen en adviezen van de Commissie van Advies en de besturen toegezonden aan de bestendige deputatie en de Vlaamse regering."

De inhoud van het eigenlijke plan, waaronder ook de "bestaande toestand", wordt omschreven in artikel 14. Het decreet bevat verder geen detailistische bepalingen over de samenstelling van het administratief dossier. Er bestaat ook geen regeringsbesluit over.

Niettemin heeft men het blijkbaar nuttig geacht om over de samenstelling van het administratief dossier een omzendbrief te verspreiden, met name de omzendbrief nr. 56-2 van 19 oktober 1970 met als titel : "Gemeentelijke plannen van aanleg. Voorgescreven inhoud. Inrichting en administra-

tief dossier. Ministerieel rondschrijven betreffende de toepassing van de artikelen 15, 16, 17, 21, 27, 28 en 43 van de wet van 29 maart 1962.". Deze ministeriële omzendbrief expliciteert nog eens wat al in de bovenvermelde decreetsbepaling staat en stelt dat, naast het plan, een administratief dossier moet worden overgezonden met daarin :

- de notulen van de gemeenteraadsbeslissing tot voorlopige vaststelling van het plan ;
- het bericht van aankondiging van het openbaar onderzoek, de processen-verbaal van opening en sluiting van het openbaar onderzoek, en de bezwaren, opmerkingen en adviezen ;
- het bewijsschrift van bekendmaking van het onderzoek, waaronder uittreksels uit het Staatsblad en de kranten ;
- het advies van de Commissie van Advies ;
- de notulen van de gemeenteraadsbeslissing tot definitieve vaststelling van het plan met standpunten over de bezwaarschriften.

De omzendbrief gaat ook in op de planinhoud, maar dit is weinig relevant in het kader van de vraagstelling. Met betrekking tot de aanduiding van de bestaande toestand verwijst de bovenvermelde omzendbrief naar rechtspraak. De brief stelt : "In zijn arrest van 13 maart 1970 (zaak "Education féminine" contra gemeente en Belgische Staat) zegt de Raad van State dat de termen "bestaande toestand" moeten verstaan worden in hun gewone betekenis, namelijk dat het document waarop die toestand is voorgesteld, in grafische vorm moet doen blijken van de bestemming die het te ordenen gebiedsdeel heeft gekregen, zoals die bestemming zich voordoet op het ogenblik dat het plan wordt opgemaakt". In de praktijk wordt thans inderdaad de bestaande toestand gewoon weergegeven op een aparte kaart waarop wegen, gebouwen, en dergelijke staan en bijvoorbeeld ook goedgekeurde verkavelingen, enzovoort.

In een latere omzendbrief van 26 mei 1976 (nr. 29-1) werd trouwens nog eens de nadruk gelegd op het belang van een degelijke aanduiding van de bestaande toestand. Er werd beklemtoond dat zonder goede weergave van de bestaande toestand de gemeenteraad zich niet met kennis van zaken kan uitspreken over de voorlopige en definitieve vaststelling.

Terloops vermeld ik dat beide omzendbrieven nog gelden en dat een kopie kan worden gevraagd aan de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisves-

ting en Monumenten en Landschappen.

De hierboven vermelde decreetsbepaling noch de omzendbrieven zeggen letterlijk iets over de toelaatbaarheid van bijkomend materiaal dat na gemeenteraadsbeslissing nog aan het te verzenden dossier wordt toegevoegd, maar het antwoord ligt voor de hand vanuit een aantal algemene principes en vanuit de geest van het decreet.

1. Het kan niet dat na gemeenteraadsbeslissing nog "nieuwe" elementen aan het dossier worden toegevoegd.

Het gaat niet op dat de minister voor het uitoefenen van het administratief toezicht kennis heeft van materiaal waarvan de gemeenteraadsleden bij hun beslissing geen kennis hadden.

2. Een bestaande toestand moet accuraat zijn. Bijkomend kaartmateriaal om een bestaande toestand te vervolledigen, is dus uitgesloten.

In bovenvermelde omzendbrief werd trouwens aangegeven dat bij een onvolledige aanduiding van de bestaande toestand, de gemeenteraad niet kan worden geacht met kennis van zaken te hebben beslist.

3. Artikel 87, § 2 van de Gemeentewet stelt : "Voor elk agendapunt worden alle stukken die erop betrekking hebben ter plaatse ter inzage gelegd van de leden van de gemeenteraad vanaf het verzenden van de agenda". Als er dus stukken zouden bestaan die van beslissende invloed zijn op de vaststelling van een BPA, en die zijn niet ter kennis gebracht van de gemeenteraad, dan wordt deze bepaling van de Gemeentewet geschonden.

Het materiaal dat voor de minister essentieel is voor zijn beslissing tot goedkeuring van een BPA, moet dus uiteraard ook in de gemeenteraad hebben voorgelegen.

4. Zowel de gemeenteraad als de minister worden geacht hun beslissingen te motiveren. Feiten die van doorslaggevend belang zijn, moeten dus al in de gemeenteraadsbeslissing zijn becommentarieerd en komen dus voor in de notulen die sowieso aan de minister worden bezorgd.

Uit dit alles kan men afleiden dat bijkomend fotomateriaal of plannen maar een zeer marginale rol kunnen spelen in het administratief toezicht. Ze mogen in principe niet nodig zijn voor de beslissing. Louter illustratief materiaal zou kunnen, bijvoorbeeld fotomateriaal dat een reeds volledige bestaande toestand verduidelijkt en een zicht biedt

op een plaatselijke toestand waarvan men kan veronderstellen dat de gemeenteraadsleden, door hun lokaal mandaat, die toestand grondig kennen.

Dan nog moet worden benadrukt dat de motiveeringsplicht eist dat alle relevante feiten en elementen tekstueel in de gemeenteraadsbeslissing voorkomen.